

WELCOME

Universiteitsbibliotheek Binnenstad heropend

Van 30 mei tot en met 2 juni jl. werd het geheel gerenoveerde gebouw van de Universiteitsbibliotheek Binnenstad feestelijk heropend, met tal van activiteiten. Zo was er de officiële opening door de rector magnificus en de directeur van de UB, waren er verschillende concerten in het trappenhuis, konden bezoekers een kijkje nemen achter de schermen van de bibliotheek, en niemand minder dan tv-persoonlijkheid Arjen Lubach trapte op geheel eigen wijze de Open Dag af.

In de afgelopen drie jaar is het gebouw van de Universiteitsbibliotheek Binnenstad grondig gerenoveerd. De UB had sinds de bouw in 1986 te maken met immer stijgende bezoekersaantallen en een steeds intensiever gebruik. Begin deze eeuw veranderde het wezen van de bibliotheek bovendien geleidelijk: er worden minder boeken uitgeleend en er is minder behoefte aan fysieke collecties met studieboeken op de studiezalen. Wetenschappers betrekken de door de bibliotheek beheerde

informatie meer en meer online, terwijl studenten de bibliotheek door de toegenomen studiedruk nog intensiever gaan gebruiken om in stilte te studeren (met of zonder laptop), in groepjes samen te werken en elkaar te ontmoeten.

Daarom werd besloten tot een zeer grondige renovatie van het gebouw aan de Broerstraat, door het Haarlemse bureau AG Architecten. Er moesten meer studieplekken komen met meer technische voorzieningen: veel stopcontacten voor alle meegebrachte devices en bijbehorende opladers, en natuurlijk supersnel draadloos internet. Op elke verdieping kwam een goed geoutilleerde koffiekamer en moderne print-, kopieer- en scanvoorzieningen.

De UB heeft nu ruim 2100 studieplekken (dat waren er 1600) en de studie- en werkomgeving is prettiger door beter gebruik van daglicht, betere luchtkwaliteit en een logischere indeling van de verschillende soorten studieplekken. Het gebouw is bovendien sterk verduurzaamd, met onder meer honderden zonnepanelen op het dak.

Uitdaging

De UB moet frisser, duurzamer en plek bieden aan meer studenten.

Deze uitdaging is uitgewerkt door Anouk Vermeulen en Loes Goebertus van het Haarlemse architectenbureau AG Architecten. Zij hebben oplossingen gevonden om meer computerplekken, meer leesplekken en meer groepsplekken te creëren. Daarnaast hebben ze een nieuw fenomeen geïntroduceerd: de soloplekken naast de boekenkasten. 'Die soloplekken zijn hier in Groningen erg populair,' zegt Vermeulen.

Tijdens de renovatie is extra ruimte gecreëerd door het aantal fysieke boeken op de planken in de studiezalen te verminderen. Door het dichtmaken van de vide tussen de eerste en tweede verdieping ontstond extra vloeroppervlak.

Studenten kunnen op hun werkplek gebruikmaken van supersnel wifi en kunnen hun eigen meegebrachte device vrijwel overal aansluiten op een dichtbijzijnd stopcontact. De comfortabele stoelen zijn gekozen na een test onder gebruikers.

Duurzaam

De UB is duurzamer en energiezuiniger geworden, en dat is voor een groot deel te danken aan slimme keuzes in techniek en faciliteiten. Ook het hergebruik van materialen draagt bij aan de duurzaamheidswens: zo zijn de oude boekenkasten niet vervangen, maar voorzien van een strakke en dichte ombouw die past bij het nieuwe design van de UB.

De zuinige maar toch krachtige LED-verlichting zorgt voor 60 procent minder elektriciteitsgebruik en het BaOpt-ventilatiesysteem levert 30 procent besparing op ten opzichte van conventionele ventilatiesystemen. Op het dak zijn 300 zonnepanelen geplaatst, die 70.000 kWh/jaar opwekken. De bibliotheek had al een WKO-systeem – duurzame opslag van koude en warmte voor later gebruik in respectievelijk de zomer en de winter – maar de isolatie van het gebouw was niet optimaal. De nieuwe raamkozijnen met HR++ glas en het dichtmaken van kiertjes in de gevel en dak hebben dit verbeterd. De UB is daarmee van energielabel B naar A gegaan.

Doorstuderen tijdens de verbouwing...

“De planning van deze renovatie was nog wel de grootste uitdaging,” zegt Appe van der Veen van de afdeling Vastgoed en Investeringsprojecten (VGI) van de RUG. “Lawaaiige bouwactiviteiten

en stille studie-uren verhouden zich nu eenmaal slecht met elkaar. We wilden het gebouw niet sluiten en vooral tijdens de examens moest het extra stil zijn.

Aannemers Hegeman en BAM hebben daarom ook veel buiten openingstijden gewerkt, en die zijn bepaald ruim bij de UB: van 8.30 uur in de ochtend tot 12 uur 's nachts. Uiteraard konden werkzaamheden die geen geluid maken, prima overdag plaatsvinden, bijvoorbeeld schilderen of het leggen van vloerbedekking.

Tijdens de zomer van 2016 is het gebouw een aantal weken dicht geweest voor studenten en hebben we een grote slag kunnen maken, met name in het trappenhuis. De medewerkers zaten in die periode op de derde verdieping en konden het gebouw binnen via een tijdelijke ingang aan de zijkant.

De uitdagende planning betrof niet alleen de bouwactiviteiten aan de binnenzijde: ook de logistiek van het bouwverkeer vroeg om een slimme oplossing. We hebben ervoor gekozen om vrachten te combineren, waarbij de chauffeurs het transport buiten de stad verzamelden. Ze moesten ervoor zorgen dat ze voor half negen weer waren vertrokken, om de studenten ruim

baan te geven. Dat was flink laveren, ook omdat in het centrum van de stad de ruimte sowieso al beperkt is.

Al met al is de renovatie een ingrijpend proces geweest, maar we hebben de studenten zoveel mogelijk ongestoord kunnen laten doorwerken.”

Opening

“Met veel trots presenteren wij ons prachtige, vernieuwde en duurzame gebouw met moderne faciliteiten voor medewerkers en studenten,” vertelde directeur Marjolein Nieboer op dinsdag 30 mei trots vanuit een hoogwerker in het trappenhuis van de UB Binnenstad, waarna zij samen met rector magnificus Elmer Sterken aftelde tot het officiële openingsmoment. Confettikanonnen en het opnieuw ‘aangezette’ lichtkunstwerk SHA_RE onderstreepten het feestelijke moment: na jarenlange overlast stond er nu weer een ‘toekomstbestendige’ UB Binnenstad.

Honderden genodigden en andere belangstellenden hieven vervolgens het glas op de nieuwe Universiteitsbibliotheek. Vooral de studenten die uit de studiezalen op de drukte waren afgekomen, lieten zich de drankjes goed smaken!

Shhh...

En toen was er na jaren renovatie eindelijk rust. Einde lawaai, einde overlast. Vanaf nu is het weer heerlijk stil op de studiezalen. We kunnen weer gerust spreken van:

**The University of Groningen Library:
Where the Shhh happens!**

Terugblikken

- Een verslag van de vele activiteiten in de openingsweek vindt u hier: www.rug.nl/library/ubgroningen2017/reopening-revisited
- Een roadmovie door het gerenoveerde gebouw: <https://youtu.be/fgcJ7WB6PDO>
- Arjen Lubach trapt de Open Dag af (reportage op OOG-TV): <https://youtu.be/pjqBBVQtzpo>
- Filmmaker Margriet Westerhof was aanwezig tijdens de feestelijke heropeningsweek van de geheel gerenoveerde UB Binnenstad. Een terugblik op de activiteiten in deze week, en een kijkje achter de schermen van het nu weer volledig ‘toekomstbestendige’ gebouw! <https://youtu.be/qtsiWGOdJHE>